Parlament Europejski
2024-2029

Komisja Rybołówstwa

2025/0202(NLE)

21.01.2026

***

PROJEKT ZALECENIA

w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia, w imieniu Unii, Protokołu wykonawczego do Umowy o partnerstwie w sprawie połowów między Demokratyczną Republiką Wysp Świętego Tomasza i Książęcej a Wspólnotą Europejską (2025–2029)
(11609/2025 – C10-0246/2025 – 2025/0202(NLE))

Komisja Rybołówstwa

Sprawozdawczyni: Nora Junco García

Objaśnienie używanych znaków

*	Procedura konsultacji
***	Procedura zgody
***I	Zwykła procedura ustawodawcza (pierwsze czytanie)
***II	Zwykła procedura ustawodawcza (drugie czytanie)
***III	Zwykła procedura ustawodawcza (trzecie czytanie)

(Wskazana procedura opiera się na podstawie prawnej zaproponowanej w projekcie aktu)

SPIS TREŚCI

Strona

PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO 5

UZASADNIENIE 6

ZAŁĄCZNIK: WYKAZ PODMIOTÓW, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE 8

PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia, w imieniu Unii, Protokołu wykonawczego do Umowy o partnerstwie w sprawie połowów między Demokratyczną Republiką Wysp Świętego Tomasza i Książęcej a Wspólnotą Europejską (2025–2029) (11609/2025 – C10-0246/2025 – 2025/0202(NLE))

(Zgoda)

Parlament Europejski,

– uwzględniając projekt decyzji Rady (11609/2025),

– uwzględniając projekt Protokołu wykonawczego do Umowy o partnerstwie w sprawie połowów między Demokratyczną Republiką Wysp Świętego Tomasza i Książęcej a Wspólnotą Europejską (2025–2029) (11606/2025),

– uwzględniając wniosek o wyrażenie zgody przedstawiony przez Radę zgodnie z art. 43 ust. 2 oraz art. 218 ust. 6 akapit drugi lit. a) ppkt (v) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (C10-0246/2025),

– uwzględniając ocenę budżetową sporządzoną przez Komisję Budżetową,

– uwzględniając art. 107 ust. 1 i 4 oraz art. 117 ust. 7 Regulaminu,

– uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Rozwoju,

– uwzględniając zalecenie Komisji Rybołówstwa (A10-0000/2025),

1. wyraża zgodę na zawarcie protokołu;

2. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji, jak również rządom i parlamentom państw członkowskich oraz Demokratycznej Republiki Wysp Świętego Tomasza i Książęcej.

UZASADNIENIE

Wprowadzenie

Demokratyczna Republika Wysp Świętego Tomasza i Książęcej jest państwem wyspiarskim w Zatoce Gwinejskiej w Afryce Zachodniej. Kraj ten liczy około 200 000 mieszkańców i jest jednym z najmniejszych krajów w Afryce.

Rybołówstwo jest główną działalnością gospodarczą i głównym źródłem dochodów społeczności nadbrzeżnych Wysp Świętego Tomasza i Książęcej. Rybołówstwo saotomejskie jest zasadniczo łodziowym rybołówstwem przybrzeżnym. Połowy przemysłowe w wyłącznej strefie ekonomicznej (w.s.e.) Wysp Świętego Tomasza i Książęcej są prowadzone przez tuńczykowce z UE i spoza UE. Obszar połowowy Wysp Świętego Tomasza i Książęcej jest atrakcyjny, ponieważ znajduje się na szlaku migracji gatunków ryb daleko migrujących z Atlantyku. W latach 2020–2023 średnio 37 tuńczykowców ubiegało się o licencje połowowe każdego roku, z czego 25 pływało pod banderą państwa członkowskiego UE[1].

Sektor rybołówstwa Wysp Świętego Tomasza i Książęcej stoi w obliczu wyzwań w zakresie zarządzania, zarządzania zasobami i wykorzystania wsparcia sektorowego w ramach umowy o partnerstwie w sprawie połowów z Unią Europejską. Problemy dotyczą na przykład obowiązków w zakresie zgodności i sprawozdawczości w ramach Międzynarodowej Komisji ds. Ochrony Tuńczyka Atlantyckiego lub zatrudniania marynarzy i obserwatorów Demokratycznej Republiki Wysp Świętego Tomasza i Książęcej na statkach UE. Korzyści gospodarcze dla Wysp Świętego Tomasza i Książęcej są ograniczone, ponieważ jeśli chodzi o wyładunek i przetwarzanie złowionych ryb flota UE jest zależna od portów w krajach ościennych[2].

Nowy protokół

Umowa o partnerstwie w sprawie połowów między Demokratyczną Republiką Wysp Świętego Tomasza i Książęcej a Wspólnotą Europejską weszła w życie 29 sierpnia 2011 r. i od tego czasu jest automatycznie odnawiana.
Poprzedni pięcioletni protokół wykonawczy do umowy o partnerstwie w sprawie połowów wszedł w życie 19 grudnia 2019 r. i wygasł 18 grudnia 2024 r.
Na podstawie decyzji Rady z 10 września 2024 r. upoważniającej do podjęcia negocjacji w imieniu Unii Europejskiej w sprawie nowego protokołu wykonawczego do umowy o partnerstwie w sprawie połowów z Demokratyczną Republiką Wysp Świętego Tomasza i Książęcej Komisja przeprowadziła negocjacje z rządem Demokratycznej Republiki Wysp Świętego Tomasza i Książęcej, które zaowocowały nowym protokołem na lata 2025–2029.
Negocjatorzy parafowali nowy protokół 9 kwietnia 2025 r., a Strony podpisały go 6 października 2025 r.

---

[1] Komisja Europejska: Dyrekcja Generalna ds. Gospodarki Morskiej i Rybołówstwa, F&S, POSEIDON, Defaux, V. i Caillart, B., Retrospektywna ocena Protokołu wykonawczego do Umowy o partnerstwie w sprawie połowów między Unią Europejską a Republiką Wysp Świętego Tomasza i Książęcej oraz perspektywy ewentualnego przyszłego protokołu – sprawozdanie końcowe, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2024, (https://data.europa.eu/doi/10.2771/264668)
[2] Dokument roboczy służb Komisji SWD(2024)177 z 12.7.2024 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52024SC0177

Nowy protokół obowiązuje przez cztery lata, licząc od dnia rozpoczęcia jego tymczasowego stosowania, tj. od daty jego podpisania przez Strony (6 października 2025 r.).
Protokół wejdzie w życie po zakończeniu ratyfikacji przez obie Strony.
Po stronie europejskiej wymaga to zgody Parlamentu Europejskiego.

Nowy protokół przewiduje uprawnienia do połowów dla statków unijnych na wodach Wysp Świętego Tomasza i Książęcej w oparciu o najlepsze opinie naukowe i zgodnie z zaleceniami Międzynarodowej Komisji ds. Ochrony Tuńczyka Atlantyckiego (ICCAT). Celem nowego protokołu jest stworzenie zaktualizowanych ram, w szczególności poprzez uwzględnienie priorytetów zreformowanej wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb) i norm międzynarodowych.

Uprawnienia połowowe
Nowy protokół umożliwia statkom europejskim łowienie na wodach Wysp Świętego Tomasza i Książęcej około 6500 ton tuńczyka i innych gatunków migrujących rocznie zgodnie z odpowiednimi rezolucjami ICCAT i w granicach określonych przepisami Wysp Świętego Tomasza i Książęcej.

Protokół przewiduje uprawnienia do połowów dla 26 sejnerów tuńczykowych (15 dla Hiszpanii, 11 dla Francji) i 9 taklowców powierzchniowych (7 dla Hiszpanii i 2 dla Portugalii).

Wkład finansowy

Roczny wkład finansowy UE wynosi 825 000 EUR, z czego 325 000 EUR na dostęp do zasobów rybnych (co odpowiada pojemności referencyjnej 6500 ton rocznie w przypadku gatunków daleko migrujących) oraz 500 000 EUR na wzmocnienie zdolności Wysp Świętego Tomasza i Książęcej do zrównoważonego zarządzania rybołówstwem, kontroli i nadzoru nad nim oraz na pomoc dla tradycyjnego łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego i społeczności lokalnych.

Wniosek

Nowy protokół zwiększa współpracę między UE a Wyspami Świętego Tomasza i Książęcą oraz promuje rozwój zrównoważonej polityki rybołówstwa.

Z perspektywy UE nowy protokół zapewnia flocie UE stały dostęp do obszarów połowowych, ponieważ obecna umowa zawiera klauzulę wykluczającą działalność połowową, która nie odbywa się w ramach określonych w protokole, z korzyścią głównie dla podmiotów hiszpańskich, francuskich i portugalskich.

Z perspektywy Wysp Świętego Tomasza i Książęcej dostępne wsparcie sektorowe pomoże temu krajowi w kontekście jego krajowej strategii rybołówstwa, w tym zwalczania połowów NNN, przy jednoczesnym promowaniu godnych warunków pracy w zakresie działalności połowowej.

Z powyższego wynika, że niniejszy Protokół leży w interesie obu Stron.

ZAŁĄCZNIK: WYKAZ PODMIOTÓW, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE

Sprawozdawczyni oświadcza na swoją wyłączną odpowiedzialność, że nie ujęła w swoim sprawozdaniu żadnych informacji od przedstawicieli grup interesu objętych zakresem porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie obowiązkowego rejestru służącego przejrzystości[1] ani od przedstawicieli organów publicznych państw trzecich, w tym ich misji dyplomatycznych i ambasad, których należy wskazać w tym załączniku zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu.

[1] Porozumienie międzyinstytucjonalne z 20 maja 2021 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie obowiązkowego rejestru służącego przejrzystości (Dz.U. L 207 z 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).